

ستاری: تجاری‌سازی محصولات جدید زیستی به کاهش ۴۰۰ میلیون دلاری ارز از کشور کمک می‌کند

written by ravabet | ۱۴۰۰/۰۴/۱۳

به گزارش مجله خبری غذا و دارو به نقل از ایسنا، معاون علمی و فناوری رییس جمهوری در آیین رونمایی از محصولات ایران‌ساخت حوزه امنیت غذایی و واکسن بر تاثیر بالای این تولیدات در کاهش ارزیابی تاکید کرد.

این محصولات با حضور سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رییس جمهوری، علی آقامحمدی رییس گروه اقتصادی دفتر مقام معظم رهبری، کامبیز بازرگان رییس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و مصطفی قانع دبیر ستاد توسعه زیست فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، نبی‌الله خون‌میرزایی رییس سازمان شیلات و علیمصر ماکن‌علی رییس سازمان دامپزشکی رونمایی شد.

سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رییس جمهوری در این مراسم، با اشاره به اینکه ایران در زمینه زیست‌فناوری انسانی کشوری صاحب برند است، گفت: ما شرکت‌های داروسازی بزرگی در ایران داریم و در زمینه زیست‌فناوری انسانی توسعه یافته‌ایم. اما در حوزه زیست‌فناوری دام، طیور و آبزیان و گیاهی هنوز راه نرفته زیاد است.

ستاری افزود: البته در ۲ سال اخیر اتفاقات خوبی در زمینه تولید محصولات زیستی دامی، طیور و آبزیان در کشور رخ داده که نتیجه فعالیت فناوران و متخصصان داخلی است.

معاون علمی و فناوری رییس جمهوری همچنین بیان کرد: تولید این ۹ محصول و تجاری‌سازی آنها در نهایت برای کشور ۴۰۰ میلیون دلار کاهش ارزیابی به همراه دارد. به شرطی که شرایط برای ورود این محصولات به بازار را به خوبی فراهم کنیم.

وی با بیان اینکه بیشترین ضربه کشور از تحریم‌ها در صنایعی مشهود است که تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان کم است، گفت: ایران با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق می‌تواند از پس تحریم‌ها برآید. یکی از صنایعی که با تحریم‌ها دست به گریبان است، صنعت کشاورزی و حوزه امنیت غذایی است.

معاون علمی و فناوری رییس جمهوری با اشاره به اینکه ورود بخش خصوصی به این حوزه‌ها ضروری است، ادامه داد: حوزه دام، طیور و آبزیان پیش از این در انحصار بخش دولتی بود؛ اما امروز بخش خصوصی هم به این حوزه ورود کرده است.

توسعه بازار محصولات نیازمند هم‌افزایی همه دستگاه‌های ذیربط است

همچنین در این مراسم، مصطفی قانع، دبیر ستاد توسعه زیست فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نیز با اشاره به برنامه ستاد برای توسعه امنیت غذایی در کشور، بیان کرد: برای این کار نیاز داشتیم که زنجیره این زیست بوم را شناسایی و تکمیل کنیم. تاکنون ۳۶۰ میلیارد تومان هم از اعتبارات معاونت علمی و فناوری برای این کار اختصاص یافته است.

وی افزود: رونمایی از ۹ محصول امروز، بخش کوچکی از ۱۶۰ طرحی است که برای ارتقای امنیت غذایی در کشور در دست اجرا است و تلاش می‌کنیم همه این طرح‌ها را به زودی رونمایی کنیم. نقش معاونت علمی و فناوری در این کار توسعه فناوری و اثبات کارایی آن در کشور است. اما نیاز به حضور بخش خصوصی داریم تا این طرح‌ها به نتیجه مطلوب برسد.

قانعی همچنین گفت: همه طرح‌ها با هم‌افزایی و همکاری نهادهای ذیربط اجرایی شده است تا بازار این محصولات تضمین شود. باید همه نهادها در کنار هم قرار گیرند و در کنار یکدیگر بایستند تا جهش تولید اتفاق بیفتد.

۹ محصول حوزه امنیت غذایی و واکسن رونمایی شد؛

۱. روغن کاملینا

روغن کاملینا نخستین بار در کشور توسط یکی از شرکتها تولید شده است. این محصول غیر از مصرف خوراکی در زمینه تولید سوخت‌های زیستی و صنایع آرایشی و بهداشتی کاربرد فراوان دارد. کاملینا خواص بسیار زیادی دارد و از این جهت یک گیاه کاملاً منحصر به فرد به شمار می‌رود، از جمله این خواص می‌توان به تغذیه، سلامت و بهداشت، صنعت سوخت، صنایع صمغ و انواع واکسن‌ها و صنعت تغذیه طیور و ماهی اشاره کرد.

۲. تولید بزسان و و موریسا از طریق شبیه‌سازی

در این مراسم از توانمندی یک شرکت دانش بنیان برای تولید ۲ هزار راس بزسان و و موریسا از طریق شبیه‌سازی و دو رگه‌گیری و تولید جنین با روش IVF رونمایی شد.

یکی از مشکلات موجود در صنعت دامپروری مخصوصاً در دام سبک‌کشور، پایین بودن توان ژنتیکی دام‌های بومی و بهره‌افتصادی این دام‌ها است که نگهداری آنها به صورت صنعتی را مقرون به صرفه نمی‌کند. لذا این مجموعه با توجه به داشتن دانش فنی شبیه‌سازی و امکان استفاده از آن در تولید دام‌های دارای توان ژنتیکی بالا به خصوص با توجه به واردات دام‌های با توان ژنتیکی بالا از این دانش فنی ایجاد شده در حوزه اصلاح نژاد در دام استفاده کرده است.

با توجه به اینکه در حال حاضر در این زمینه دام زنده حاصل از زاد و ولد طبیعی به کشور وارد می‌شود، عملاً نمونه مشابه خارجی که حاصل از انتقال جنین شبیه‌سازی شده باشد، وجود ندارد؛ اما قطعاً قیمت تمام شده دام حاصل از این فناوری حداقل یک سوم قیمت دام‌های وارداتی خواهد بود.

۳. مکمل‌های دام و طیور

یک شرکت دانش بنیان هم با تولید ۵ مکمل، کنسانتره و افزودنی‌های خوراک دام و طیور و تولید توکسین بایندر، محرک رشد گیاهی و بلوس کلسیم در این رونمایی حضور داشت. صنعت دام و طیور با گردش مالی سالانه بالغ بر ۱۵۰ هزار میلیارد تومان یکی از صنایع مهم در امنیت غذایی کشور است.

بخش عمده‌ای از افزودنی‌های مورد استفاده در این صنعت شامل مکمل‌های ویتامینی، آنزیم‌ها، توکسین بایندر، محرک‌های رشد جایگزین آنتی بیوتیک، اسیدهای آمینه عبوری و غیره وارداتی است و ارزشی بالایی دارند. لذا، تلاش برای کاهش واردات می‌تواند در شرایط تحریم سبب توسعه صنعت و اشتغالزایی شود.

۴. احیای باغات کشور

یکی دیگر از شرکتهای دانش بنیان مجموعه‌ای است که از پایه‌های رویشی کشت بافتی

ارقام گلابی، گیلان، آلبالو، هلو، شلیل، زردآلو، آلو و بادام به احیای باغات در یک هزار هکتار اقدام کرده است.

باغداری کشور از کمبود عملکرد و گسترش بیماری‌ها به دلیل نبود نهاده‌های ژنتیکی استاندارد و عملیات ضعیف و غیر علمی باغداری رنج می‌برد. یکی از راه حل های اساسی برای تضمین سرمایه گذاری باغداری در کشور، فراهم کردن زمینه های تولید و عرضه نهال گواهی شده و ایجاد برندهای تجاری و شناسنامه دار در تولید نهال است. پایه و اساس ایجاد باغ های اقتصادی و تجاری استفاده از نهال سالم، اصیل و استاندارد با بهره‌برداری بهینه از منابع پایه آب، خاک و نیروی انسانی است.

در حال حاضر بیش از ۷۰ میلیون نهال در کشور تولید می‌شود که کمتر از ۵ درصد آن نهال رویشی است. امید است با استفاده از برنامه های ترویجی در میان مدت بیش از ۵۰ درصد نهال های تولیدی با پایه های رویشی جایگزین شود. لذا پتانسیل تولید و کشت بیش از ۳۰ میلیون نهال با استفاده از روش های رویشی بویژه کشت بافت در کشور وجود دارد.

۵. اسفنج های پروژسترون

یک شرکت دانش بنیان نیز در این مراسم از محصول تولید اسفنج های پروژسترون برای هم زمان سازی فحلی خود رونمایی کرد.

مدیریت نامناسب در گله های گوسفند و بز از نظر زمان بندی زایش ها وجود داشت که این امر باعث می‌شد در تمام سال بره یا بزغاله در گله باشد. پراکندگی زایش ها سایر عملیات مدیریتی مانند واکسیناسیون، پروار بندی و ... را دچار اشکال کرده و مانع از بهره وری کامل از پتانسیل گله می‌شد. علاوه بر آن وجود بره و بزغاله در تمام سال همراه مادر باعث افزایش فشار بر مراتع شده و تخریب آنها را افزایش می‌داد.

همزمان سازی فحلی به عنوان یکی از ابزارهای مدیریتی موجب می‌شود تا زایش ها در یک بازه زمانی متمرکز شود و این امر در آینده اعمال سایر ابزارهای مدیریتی را تسهیل می‌کند. از سوی دیگر به دلیل اعمال تحریم ها، محدودیت بسیاری در واردات اسفنج پروژسترونی بوجود آمد و آنچه در بازار موجود است نیز قیمت بسیار بالایی دارد. به همین دلیل این شرکت فناور با ورود به این حوزه اقدام به تولید اسفنج های پروژسترون برای هم زمان سازی فحلی دام کرد.

با محاسبه مبتنی بر گزارش مرکز اصلاح نژاد کشور مبنی بر ظرفیت حداقل مصرف سه میلیون قطعه در سال و قیمت هر قطعه محصول خارجی معادل ۲ دلار معادل پنجاه هزار تومان و سالیانه ۶ میلیون دلار ارز برای تامین این محصول از کشور خارج می‌شود.

۶. آنزیم‌های صنایع غذایی

یکی دیگر از شرکتهای دانش بنیان هم با تولید صنعتی آنزیم‌های صنایع غذایی در این رونمایی حضور داشت. در ایران آردهای داخلی دچار کمبود و ضعف در زمینه ویتامین ها، آنزیم ها و پروتئین ها است، از این رو برای تهیه نان هایی با کیفیت مطلوب و همچنین نان های حجیم و نیمه حجیم نیاز به استفاده از بهبود دهنده ها داریم. در حال حاضر تنها ۳۰ درصد گندم های تولیدی کشور دارای کیفیت خوب هستند، ۴۰ درصد متوسط و ۳۰ درصد آن ها ضعیف است.

با توجه به سیاست کشور در زمینه خودکفایی در تولید محصول استراتژیک گندم و همچنین کیفیت نامناسب گندم های ایران به دلیل شرایط جوی، این

شرکت با هدف افزایش کیفیت محصولات آردی، کاهش دور ریز نان، جایگزینی مواد شیمیایی و سرطانات در این محصولات، افزایش سلامت مصرف کننده و کاهش خروج ارز برای واردات آنزیم، تصمیم به تولید آنزیم های مورد استفاده در صنعت آرد و نان گرفت و این محصولات را تولید کرد. این محصولات با ۹۰ درصد دانش فنی داخلی به تولید رسیده است.

۷. واکسنی برای درمان آبزیان

یک شرکت دانش بنیان هم در این مراسم از واکسن استرپتوکوکوزیس/ لاکتو کوکوزیس تولیدی خود رونمایی کرد.

گسترش مزارع تولید آبزیان در سطح جامعه موجب بروز بیماری ها شد. بروز بیماری ها به دو روش باید کنترل شود. با استفاده از روش های درمانی که عوارضی به دنبال خواهند داشت و جامعه و محیط زیست از آن متاثر خواهند شد، یا روش های پیشگیرانه ای مانند استفاده از واکسن ها که کمترین عوارض را دارند. این مجموعه درصدد توسعه روش های پاک و پذیرفته شده بین المللی برای مبارزه با بیماری های آبزیان است. بر همین اساس نیز با اتکا به دانش بومی اقدام به تولید واکسن استرپتوکوکوزیس/ لاکتو کوکوزیس کرد. اگر جامعه مصرف پیش بینی شده از این واکسن را بطور کامل جذب کند، معادل یک میلیون و ۸۰۰ هزار دلار صرفه جویی ارزی به دنبال خواهد داشت.

۸. کنترل بیولوژیک آفات گلخانه ای

یک شرکت دانش بنیان دیگر هم به حوزه بومی سازی دانش فنی پرورش و تولید تجاری عوامل بیولوژیک مؤثر در کنترل آفات گلخانه ای در ایران ورود کرده است. از زمان شروع تحریم ها بازار برای تامین این مواد با خلا روبرو شد. این مجموعه با درک این نیاز، به حوزه تولید عوامل بیولوژیک مؤثر در کنترل آفات گلخانه ای ورود کرد تا بتواند مانع خروج ۳ میلیون یورو ارز از کشور شود.

ایجاد اشتغال حداقل برای یک هزار نیروی تحصیل کرده بخش کشاورزی، خودکفایی کشور در زمینه تولید محصول سالم، بومی شدن دانش تولید محصول سالم در کشور، جلوگیری زیاد از مصرف آب و تولید محصول مبتنی بر دانش های نوین از جمله مزایای استفاده از این محصول است.

۹. واکسن اکتیمای مسری

یکی دیگر از شرکتهای دانش بنیان هم مجموعه دیگری بود که در این مراسم با محصول واکسن اکتیمای مسری حضور یافت. بیماری های عفونی و واگیردار دامی به لحاظ شدت خسارات اقتصادی یکی از موانع اصلی در تامین بهداشت و تولید فرآورده های دامی محسوب می شوند که عدم واکسیناسیون سبب کاهش تولید دام شده که نقش اساسی در تجارت تولید دام و فرآورده های خام را دارد.

به نقل از معاونت علمی ریاست جمهوری، وجود تیپ های مختلف از بیماری های نشخوارکنندگان کوچک و سایر دام های حساس، این شرکت را بر آن داشت تا با تولید واکسن های دامی نیاز کشور را تامین کند و از ارزیابی های کلان در این زمینه در کشور جلوگیری کند. واکسن اکتیما با سویه لوکال با استفاده از به روزترین تکنولوژی دنیا همراه با اپلیکاتور اختصاصی برای حفظ شرایط اسپتیک و ایجاد ایمنی بالاتر یکی از محصولات این شرکت است.